

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Име, фамилия

ТЕСТ № 2

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ИЗПИТ ЗА СТЕПЕН БАКАЛАВЪР

Реален профил

март 2014

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочети внимателно текста

Искам да разкажа за една пещера, която е крила българския войвода Бенковски, виновника на Априлското въстание, заедно с тримата му четници - отец Кирил, Стефо далматинеца и аз, Гаврил Груев Хлътев, родом от Копривщица. Отпосле научих, че пещерата се наричала „Портите“.

Заведе ни там Вълчо Стоилов Мечката, който е родом от тетевенски колиби, който после се оказа предателят. Повярвахме му. Освен че той ни прие с такива ласкави думи и обяснения, за които ни най-малко съмнение не можехме да имаме на него, той разказва за сина си, който от дума на дума излезе позайник и приятел даже на Бенковски! Вълчо дори прегърна войводата и каза, че ние сме негови момчета и той ще се грижи за нас, както би се погрижил и за своя син...

Дядо Вълчо ни съобщи с важност на челото, че ще ни води навръх Стара планина, да ни запре в една каменна пещера, позната само нему. Причината на тия предпазливи мерки била голямото число башибозуци, които наскоро имали намерение да излязат по гората.

- В тая пещера - прибави той - вие няма да се боите от нищо. Хващам се с вас на бас, че ни един косъм от главата ви няма да потрепери. Там ще живеете като в някоя влашка кръчма! Нам не оставаше що да възразяваме: „Да вървим?“ „Съгласни.“

Когато с голям зор стигнахме до пещерата, видяхме, че наистина тук нямаше да станем жертва на неприятелските куршуми, но пък и самите не можехме **да слезем** на божата земя. Наред от лява и от дясна страна на пещерата се протакат непроходими скали, през които невъзможно беше **да се доближи** човек до нас; от горна страна над пещерата също има надвесена скала, като полица, покрита със здравец и дребна люлека. От долна страна се намира дървото, което ни служеше за мост над стръмна и права урва, набита с дребни камъчки. Дойдеше ли някой случайно да отсече дървото, в такъв случай ние ставахме свети мъченици...

Пещерата има дължина около 5-6 аршина¹, височина около 2, а на широчина около един аршин само, така че ние четирима трябваше да се нагнездим един по един на дължина отвън навътре, като в улей на воденица. Тежко и горко на оногова, който останеше най на края на дупката, гдето снегът достигаше и гдето вятърът блъскаше най-жестоко. А вятърът влязваше в пещерята като с кола и бухтеше из вътрешността ѝ като в комин...

През цялата нощ надали можеха да се наберат двадесет минути, които някой от нас можа да употреби в **спокоен** сън. Отчаянието беше общо помежду ни; никой от нас не вярваше, че ще можем да излезем живи от тая **проклета** пещера. Съветвахме се що трябва да правим, кроехме планове, един от други по-неосъществими... Отец Кирил предлагаше да сме се отпавели или към Троянския манастир, гдето той се познавал с игумена хаджи Аксентия, или към родното му място Сопот, гдето така също се имало надежда за спасение. Очите на Бенковски бяха отправени към Румъния. „Там, и нигде другаде трябва да търсим ние нашето спасение“ - говореше той. Аз от своя страна се хвалех с къщата на баба Тонка в Русчук. Уверявах приятелите си, че ако достигнем живо и здраво до тоя град, то домът на горепоменатата баба ще бъде на наше разположение.

(по Захари Стоянов)

¹ Аршин = 0,7112 м.

№	Тестови задачи	Точки	
1.	<p>Отговори с ДА или НЕ на следните твърдения, като заградиш в кръгче вярното.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Всички герои на този текст са четници на Бенковски ДА/НЕ • Разказвачът е Гаврил Груев Хлътев ДА/НЕ • Разказвачът в този текст е Захари Стоянов ДА/НЕ • В този фрагмент един от героите е свещеник ДА/НЕ • Според разказвача дядо Вълчо искрено помага на четниците ДА/НЕ • Четниците признават, че пещерата е много удобна ДА/НЕ • Бенковски разчита на спасение в дома на баба Тонка ДА/НЕ 	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2.	<p>Обясни значението на следните изрази от текста</p> <p>обнасяния - _____</p> <p>да се нагнездим - _____</p> <p>с голям зор - _____</p> <p>хващам се на бас - _____</p>	L 0 1 2 3 4 L 0 1	L 0 1 2 3 4 L 0 1
3.	<p>Коментирай смисъла на това изречение от текста: <i>Дойдеше ли някой случайно да отсече дървото, в такъв случай ние ставахме свети мъченици.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1
4.	<p>Загради буквата на верния отговор. <i>Към кой тип се отнася текстът?</i></p> <p>A. повествование и описание; B. повествование и разсъждение; C. повествование; D. разсъждение и описание.</p>	L 0 1	L 0 1
5.	<p>Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
6.	<p>Кой от цитати най-точно отразява основната мисъл на този текст.</p> <p>A. Борбата е безмилостно жестока...</p> <p>B. Пътят е страшен, но славен...</p> <p>C. О, движение славно, о, мрачно движение, дни на борба горда, о, дни на падение!</p> <p>D. Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира...</p>	L 0 1	L 0 1

13.	Запиши този откъс в сегашно време: Когато с голям зор стигнахме до пещерата, видяхме, че наистина тук нямаше да станем жертва на неприятелските куршуми, но пък и самите не можехме да слезем на божата земя.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
14	Трансформирай пряката реч в косвена: - В тая пещера - прибави дядо Вълчо- вие няма да се боите от нищо. нито един косъм от главата ви няма да потрепери. Там ще живеете като в някоя влашка кръчма!	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1
15.	Прочети изречението: Вълчо прегърна войводата и каза, че ние сме негови момчета и той ще се грижи за нас, както би се погрижил и за своя син. Вместо точки запиши верните от дадените в скобите отговори: Това изречение е _____ (сложно съчинено; сложно съставно; сложно смесено) и се състои от _____ (три, четири, пет, шест, седем,) прости изречения.	L 0 1 2	L 0 1 2
16	Съедини със стрелки всеки фразеологизъм от първата колонка със значението му във втората колонка Лови ми окото Стъквам в калта Под път и над път На две крачки	Унижавам Харесва ми Съвсем наблизно Навсякъде	L 0 1 2 3 4
17	Препиши изреченията, като ги редактираш. Минали са по-вече от десет гудини. Този факт е съществен. Писателя се завръща в родния си край с чувството че всичкото е останало непроменено но той дълбоко се лъже.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

